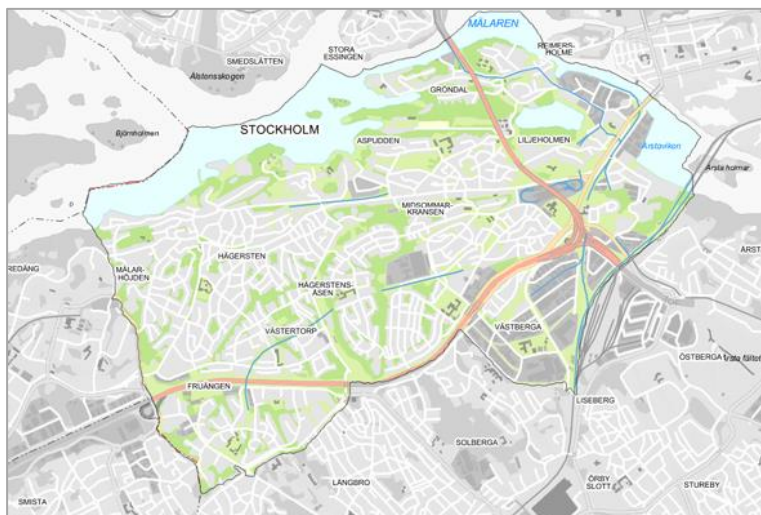

GEMENSAM LOKAL LÄGESBILD 2016

Lokalpolisområde Skärholmen och Hägersten-
Liljeholmens stadsdelsförvaltning

**Hägersten-Liljeholmens stadsdelsför-
valtning**

Avdelningen för samhällsplanering
Telefonvägen 30
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 08-508 23 362
anna.william-olsson@stockholm.se
stockholm.se

Lokalpolisområde Skärholmen

Kommunpolis
Stockholm, Syd
Telefon 010 56 424 45
[kommunpolis-lpo-skarholmen.region-
stockholm@polisen.se](mailto:kommunpolis-lpo-skarholmen.region-stockholm@polisen.se)
polisen.se

Innehåll

Innehåll	2
1. INLEDNING	4
1.1. Syfte och bakgrund	4
2. METOD	4
2.1. Medborgardialog	4
2.2. Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen	5
2.3. Medarbetardialog inom Skärholmens lokalpolisområde	5
2.4. Lägesbild	5
3. LOKALPOLISOMRÅDET SKÄRHOLMEN	6
4. STOCKHOLMS STAD	7
5. HÄGERSTEN-LILJEHOLMENS STADSDELSOMRÅDE	8
5.1. Ett stadsdelsområde med tio stadsdelar	8
5.2. En ökande befolkning	8
5.3. Anmälningar till socialtjänsten	11
6. BROTTSLIGHET	12
6.1. Anmälda brott	12
6.2. Inbrott	14
6.3. Trafik	15
6.4. Narkotika	16
6.5. Ungdomar	18
6.6. Medborgardialog	22
6.7. Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen	22
7. TRYGGHET	23
7.1. Stockholms stads trygghetsmätning	23
7.2. Medborgardialog	25
7.3. Enkät till Hägersten-Liljeholmens medarbetare	26
8. Utmaningar i stadsdelsområdet	30
8.1. Val av prioriterade områden	33
9. PRIORITERADE OMRÅDEN	33
9.1. Brottslighet och otrygghet i Liljeholmens stadsdel	33
Narkotika	34
Ungdomar	34
Brottsoffer	34
Organiserad brottslighet	34
9.2. Inbrott i bostad samt källare, garage och vind	35
Ungdomar	35
Brottsoffer	35
Organiserad brottslighet	35

9.3.	Trafikbrottslighet	35
	<i>Brottsoffer</i>	36
	<i>Ungdomar</i>	36
	<i>Organiserad brottslighet</i>	36
9.4.	Olovliga bosättningar/påträngande tiggeri	36
	<i>Ungdomar</i>	36
	<i>Brottsoffer</i>	36
	<i>Organiserad brottslighet</i>	37
9.5.	Våldsbejakande extremism	37
	<i>Ungdomar</i>	37
	<i>Brottsoffer</i>	37
10.	KÄLLOR	37

1. INLEDNING

1.1. Syfte och bakgrund

Stockholms stad och polismyndigheten region Stockholm har upprättat ett samverkansavtal som är daterat den 19 maj 2015. Detta avtal ligger till grund för denna överenskommelse som ska tecknas mellan Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning och Lokalpolisområde Skärholmen.

Samverkansavtal är ett gemensamt ansvar för polis och kommun. Det övergripande samverkansavtalet mellan Stockholms stad och polismyndigheten löper 2015-05-19 och 2019-05-19.

Målet med överenskommelsen är att parterna tillsammans arbetar för att förebygga brottslighet och öka tryggheten inom stadsdelsområdet och ett medel för att nå målet är samverkan. Syftet med samverkan är att parterna utifrån den lokala lägesbilden gemensamt ska utveckla och stärka arbetet som rör parternas ansvarsområden. Parterna ska skapa samverkansstrukturer och samordna sina resurser genom effektiva, samtidiga och enhetliga insatser utifrån respektive prioriterat område. I samverkansavtalet fastslås att parterna ska ta särskild ställning till kategorierna ”ungdomar”, ”brottoffer” och ”organiserad brottslighet” inom kommunen. Sedan avtalet tecknades har våldsbejakande extremism tillkommit som en prioriterad kategori.

Överenskommelsen ska innehålla en handlingsplan/åtgärdsplan som grundar sig på analyser av statistiskt underlag och trygghetsundersökningar, medborgarperspektiv samt perspektiv från medarbetare som verkar i lokalsamhället. Den gemensamma lägesbilden bygger på två separata lägesbilder framtagna av respektive part.

2. METOD

I kartläggningen inför lägesbilden ingår olika befintliga data från Trygghets- och livsstilsmätningar samt statistik från verksamheterna. För att komplettera befintligt data har såväl medborgar- som medarbetardialog/enkäter genomförts.

2.1. Medborgardialog

Polisen och stadsdelförvaltningen har tillsammans genomfört medborgardialog. Medborgarna kunde i dialog med polis och representanter för stadsdelsförvaltningen berätta om sin närmiljö och vilka utmaningar och problem de ser i sitt närområde. Medborgarna hade

även möjlighet att skriftligen lämna in en enkät med sina tankar och funderingar.

2.2. Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen

I den medarbetarenkät som stadsdelsförvaltningen genomförde svarade 305 medarbetare. De stora svarsgrupperna var förskolan med 117 svar, social omsorg med 110, äldreomsorgen med 52. Mest svarsbenägna var de som arbetat i området i tio år eller mer.

2.3. Medarbetardialog inom Skärholmens lokalpolisområde

Lokalpolisområde Skärholmen genomförde en medarbetardialog i februari 2016 där alla som arbetar på lokalpolisområdet gavs möjlighet att delta. Medarbetarnas kunskaper och erfarenheter har tagits tillvara och ligger som grund till de problemområden som prioriterats.

En arbetsgrupp med representanter från teamen träffas regelbundet. Arbetsgruppens främsta uppgift är att förankra samverkansöverenskommelserna hos all personal. Arbetsgruppen deltar aktivt vid orsaksanalyser av de lokala problembilderna och val av aktiviteter.

2.4. Lägesbild

Parterna har tagit fram separata lokala lägesbilder medan analys och val av prioriterade problemområden är gemensam. Problemområdena beaktas utifrån ungdomsperspektiv, brottsofferperspektiv samt om organiserad brottslighet inverkar. Vi har valt våldsbejakande extremism som ett gemensamt prioriterat område oavsett lägesbild. Detta då informationen om problemområdet än så länge är bristfällig och kompetens måste byggas upp.

Lokalpolisområde Skärholmens lägesbild bygger på:

- Medarbetardialog - upplevelser och erfarenheter från lokalpolisen Skärholmens medarbetare gällande utmaningar i stadsdelen och prioritering av problemområden.
- Medborgardialog - medborgarnas upplevelser av vad som skapar otrygghet och vilka problem de upplever i sitt närområde, inom stadsdelen.
- Brottstatistik och underrättelseinformation.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelförvaltnings lokala lägesbild baseras på statistik från enkätundersökningar¹, medborgardialog med boende inom stadsdelsområdet och dialoger i de samverkansnätverk som sorterar under det lokala brottsförebyggande rådet. En till lägesbilden knuten enkät har besvarats av medarbetare i Hägersten-Liljeholmens stadsdelförvaltning våren 2016. I lägesbilden ingår även anmälningssstatistik till socialtjänsten gällande barn och unga.

För att arbeta mot brottslighet och för ökad trygghet behöver det finnas kunskap om den brottslighet som finns i området och om hur boende och verksamma upplever den.

Vid trygghetsskapande arbete behöver man förhålla sig till att upplevelse av trygghet inte alltid är detsamma som faktisk risk att utsättas för faror. På så vis kan man uppleva trygghet i miljöer där risken att utsättas för brott är stor, likväl som man kan uppleva otrygghet på platser där risken att utsättas för brott är liten. Det medför att det ibland behöver arbetas med att en relativt riskfri plats också ska upplevas som det. I andra fall handlar det om att eliminera risker på en plats eller att medvetandegöra boende eller besökare om de risker som finns, så att de kan anpassa sitt beteende så att risken att utsättas för brott minskar.

Det som upplevs som störande av ordning kan leda till irritation och känsla av otrygghet. Både i medborgardialogen och medarbetarenkäten har därför frågor om upplevelsen av trygghet och ordning ställts.

Styrgruppen beslutar om vilka problemområden som ska ingå i samverkansöverenskommelsen.

Lägesbilden revideras var sjätte månad, underlag samlas in kontinuerligt via beredningsgruppens kontakter och när ny statistik finns att tillgå.

3. LOKALPOLISOMRÅDE SKÄRHOLMEN

omfattar stadsdelsområdena Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen

Sedan 2015 består Polismyndigheten i Sverige av 7 regioner. Region Stockholm omfattar fyra Polisområden; Stockholm Norr, Stockholm City, Stockholm Syd samt Gotland.

---

¹ Stockholms stad trygghetsmätning 2014, Skillnadernas Stockholm 2015, Stockholmsenkäten 2014

Dessa Polisområden är därefter indelade i Lokalpolisområden, vilka är 18 till antalet för hela Region Stockholm.

Lokalpolisområde Skärholmen tillhör Stockholm Syd och omfattar stadsdelsområdena Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen

Ansvar för att teckna samverkansöverenskommelse ligger på lokalpolisområdet.

4. STOCKHOLMS STAD

Stockholm stad är en politisk styrd organisation. Staden är organiserat i fjorton geografiska stadsdelsförvaltningar, Sexton fackförvaltningar och sexton olika bolag. och har följande organisation.

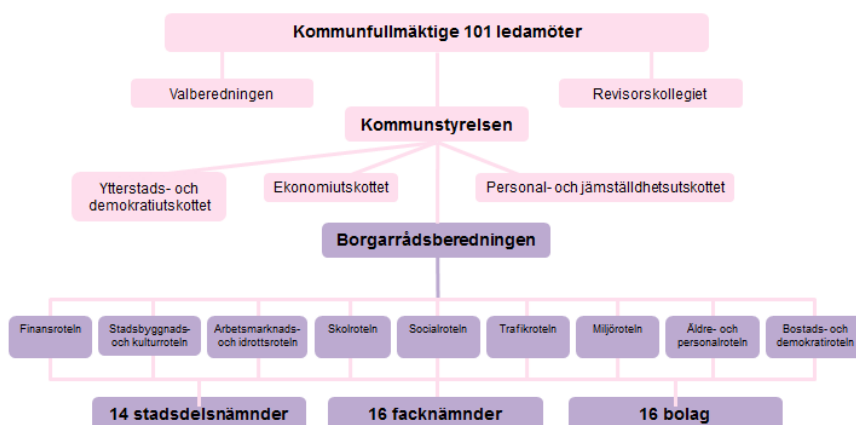

Bild 1. Stockholms stads organisation

Arbetet med att öka tryggheten och minska brottsligheten kan inte ur kommunalt hänseende, utföras av stadsdelsförvaltningen ensamt. Fackförvaltningar och kommunala bolag behöver vara delaktiga för en varaktig förändring.

Beroende på vad som framkommer i den lokala problembilden, kan olika fackförvaltningar och bolag beröras av samverkansöverenskommelsen. Ansvaret för den lokala samverkansöverenskommelsen ligger hos stadsdelsförvaltningen. Överenskommelsen undertecknas av respektive stadsdelsdirektör och kommer då att gälla för alla, av överenskommelsen berörda kommunala verksamhetsområden.

5. HÄGERSTEN-LILJEHOLMENS STADSDELS- OMRÅDE

5.1. Ett stadsdelsområde med tio stadsdelar

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde består av tio stadsdelar. Aspudden, Fruängen, Gröndal, Hägersten, Hägerstensåsen, Liljeholmen, Midsommarkransen, Mälärhöjden, Västberga och Väster-
torp. Området avgränsas av Mälaren i nord, Enskede-Årsta-Vantör i öster, Älvsjö i sydost, Huddinge och Skärholmen i söder.

Bild 2. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde med de tio stadsdelarna.

5.2. En ökande befolkning

Befolkningen ökar i alla stadsdelar. I hela stadsdelsområdet har antalet boende under en tioårsperiod ökat från 62 000 till ca 85 000 invånare. Om ytterligare tio år beräknas ytterligare 20 000 invånare ha tillkommit, så att 105 000 personer bor i området. År 2015 var födelsenettot för första gången på många år större än inflyttningsnettot, vilket indikerar en ung befolkning.

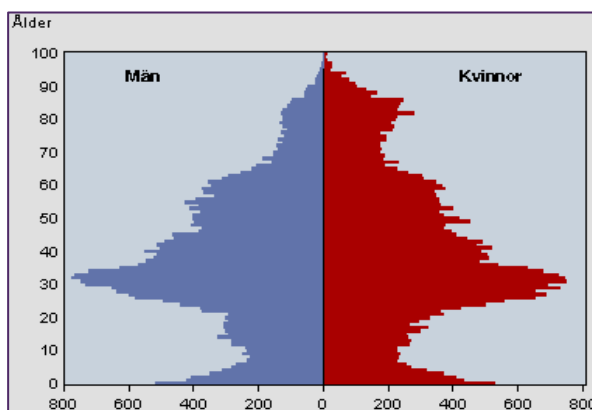

Bild 3. Folkmängd efter ålder

I stadsdelen Mälärhöjden dominerar bostäder i småhus, i övriga stadsdelar är lägenheter i flerbostadshus i majoritet. Bostadsrätt är den dominerande boendeformen i flerfamiljshusen, närmare 58 % av lägenhetsbeståndet, 16 % hör till allmännyttan och 26 % kategoriseras som övriga hyresrätter.

Dagbefolkningen är stor i stadsdelsområdet och cirka 44 000 personer har sin arbetsplats i framför allt Liljeholmen, Västberga eller Midsommarkransen. Dagbefolkningen är därmed den största utanför innerstaden. De branscher som sysselsätter flest är företagstjänster, handel, byggverksamhet och utbildning.

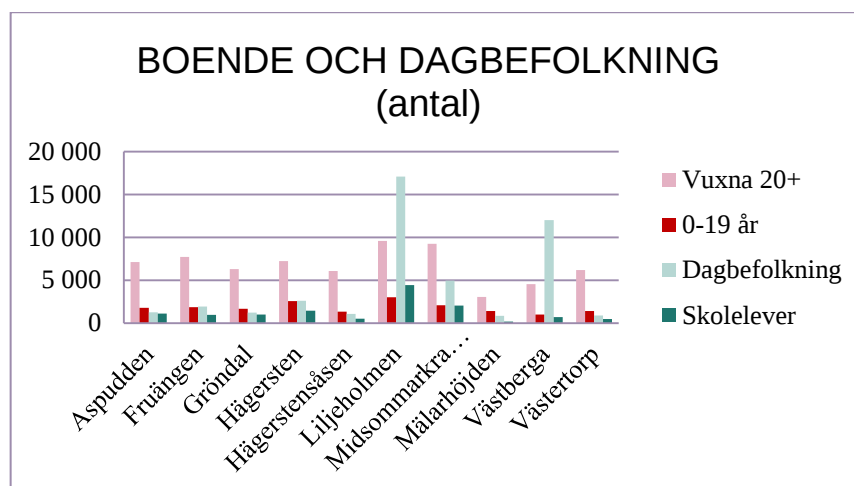

Diagram 1. Visar antalet boende över och under 20 år i respektive stadsdel. Det visar också antalet personer som har sin arbetsplats eller går i skolan i respektive stadsdel år 2015.

Trots att befolkningen är ung och att det bor ca 10 000 barn och ungdomar i åldern 6-19 år i området är antalet skolelever ännu större. Cirka 13 000 går i skola i området. Vardagar sker det ett in och utflöde av barn och tonåringar i stadsdelsområdet. Barnen i förskoleålder är fler i varje årskull än de i skolåldern, drygt 8 000 är i åldrarna 0-5 år.

Befolkningen i Hägersten-Liljeholmen är välutbildad i jämförelse med resten av befolkningen i staden. Majoriteten (60 %) av befolkningen har eftergymnasial utbildning mot ungefär 57 % i hela staden. Endast 7,2 % har grundskola som högsta utbildning mot 9,5 % i hela staden. Andelen elever som efter årskurs 9 har behörighet för

gymnasiestudier är 92 %. I det senaste kommunalvalet röstade 83,3 procent av de röstberättigade. Valdeltagandet är därmed högre än i staden totalt.

Andelen öppet arbetslösa är lägre än genomsnittet 2,2 % jämfört med 3 % i staden. Följdriktigt är också andelen förvärvsarbetande högre i Hägersten-Liljeholmen. Bland de förvärvsarbetande arbetar många med företagstjänster. Andra stora branscher är vård och omsorg, handel samt utbildning.

Hälsan i befolkningen är bättre än genomsnittet. Antalet sjukdagar är lägre än i staden som helhet liksom andelen med ekonomiskt bistånd.

Medelinkomsten är ca 328 000 kronor per år och ligger något under genomsnittet för staden. Medelinkonsten varierar stort mellan stadsdelarna från 278 800 kronor i Västertorp till 427 300 kronor i Mälarhöjden. Andelen med utländsk bakgrund är lägre än genomsnittet för staden och ligger på 23 %. Allra lägst i Mälarhöjden och högst i Västberga. Andelen med utländsk bakgrund tenderar att samvariera med lägre medelinkomst, med Liljeholmen som undantag där andelen med utländsk bakgrund är högre än genomsnittet och även så årsinkomsten.

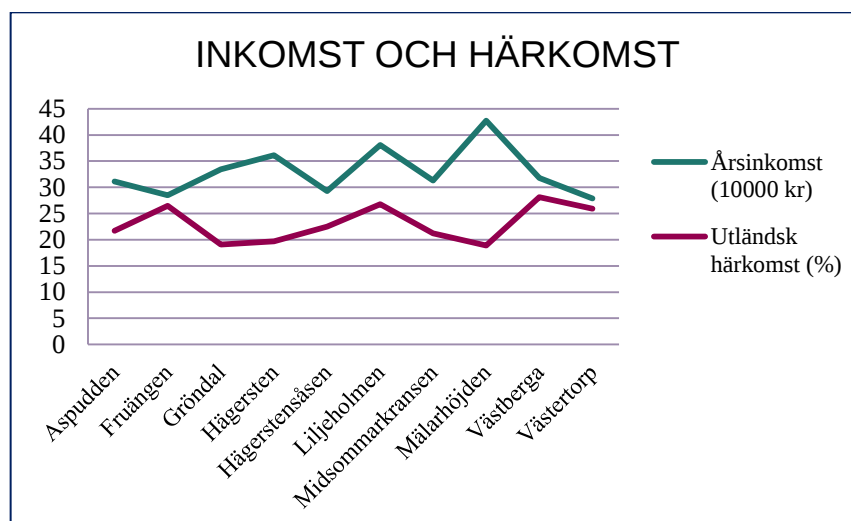

Diagram 2. Den röda linjen visar andelen av befolkningen som har utländsk härkomst i procent. Den gröna linjen är medelinkomsten per år i 10 000 kronor.

5.3. Anmälningar till socialtjänsten

Till mottagningsgruppen hos socialtjänstens barn- och ungdomsenhet inkom under 2015 orosanmälningar angående totalt 2 158 barn och ungdomar. För 76 barn ansöktes det om stöd. Anmälningarna rörde sig i 655 av fallen om missbruk i familjen alternativt våld riktat mot barnet självt eller inom barnets familj.

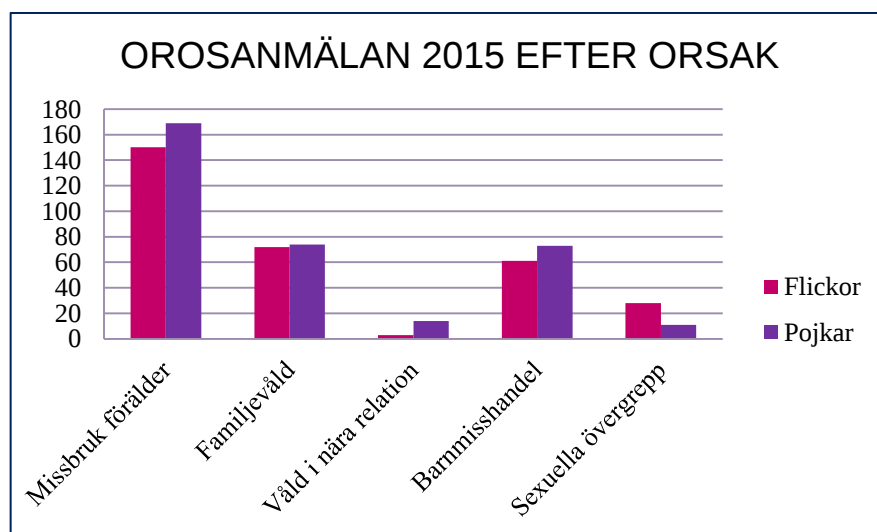

Diagram 3. Fördelningen av orsaker till anmälan avseende våld eller missbruk inom familjen och barnmisshandel till barn- och ungdomsenheten 2015.

I 297 av fallen har barnet blivit utsatt för eller bevittnat våld.

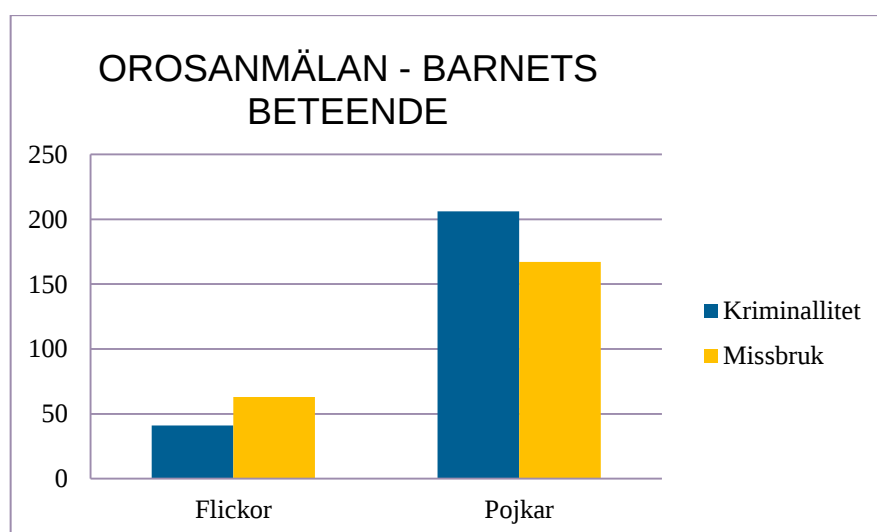

Diagram 4. Fördelningen av orsaker till anmälan på grund av barnets eget beteende, till barn- och ungdomsenheten 2015.

Barnets eget missbruk eller kriminella beteende är i 477 av fallen orsaken till anmälan. De flesta orosanmälningar oavsett orsak gäller pojkar utom sexuella övergrepp där merparten avser flickor.

6. BROTTSLIGHET

6.1. Anmällda brott

Anmällda brott inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde följde snittet för hela Stockholm fram till år 2011. Därefter sker en snabbare minskning i SDO Hägersten-Liljeholmen än i staden totalt. Under senare hälften av år 2013 ökar antal anmällda brott igen men ligger ännu på en lägre nivå än generellt för staden.

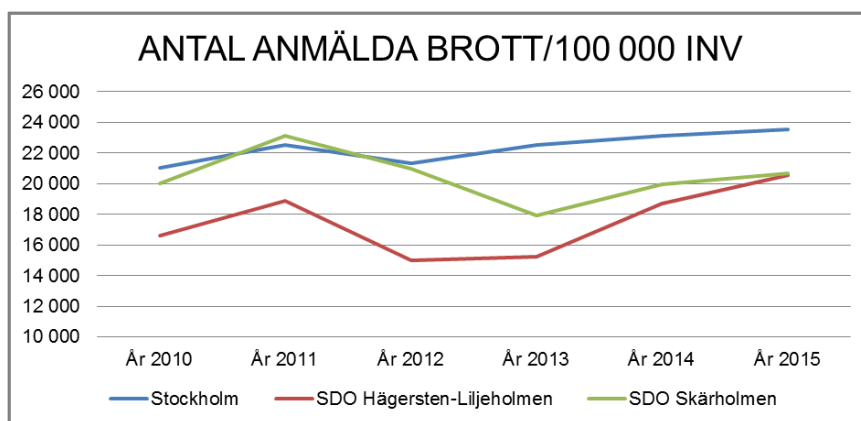

Diagram 5. Antal anmällda brott, totalt, per 100 000 invånare. Källa: BRÅ

Enligt statistik för Skärholmens lokalpolisområde (SDO Hägersten-Liljeholmen och Skärholmens SDO) för alla anmäla brott ses fördelningen mellan brottskategorier nedan. Tillgreppsbrott, inbrott/stöld, är den enskilt största brottskategorin följt av trafikbrott och våldsbrott.

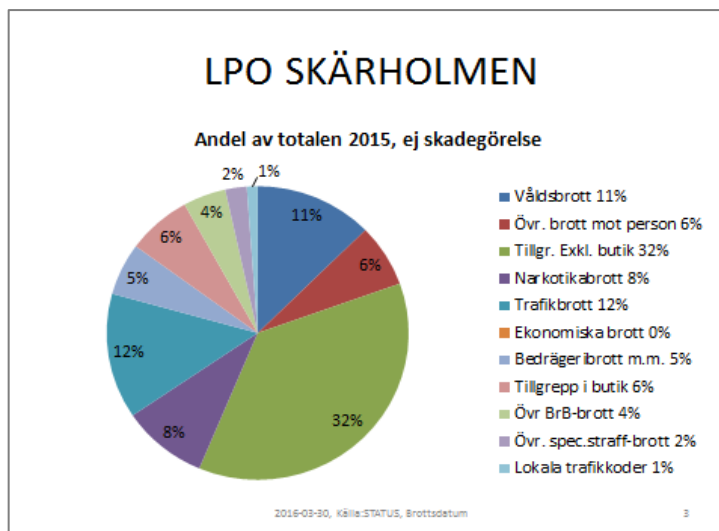

Diagram 6. Fördelning av anmälda brott enligt olika brottskategorier

I diagrammet nedan är brotten inom hela lokalpolisområdet uppdelade så att det avser andel brott som begåtts inom SDO Hägersten-Liljeholmen. Andelarna kan jämföras med att 70 % av befolkningen bodde i Hägersten-Liljeholmens och 30 % i Skärholmens stadsdelsområde år 2015.

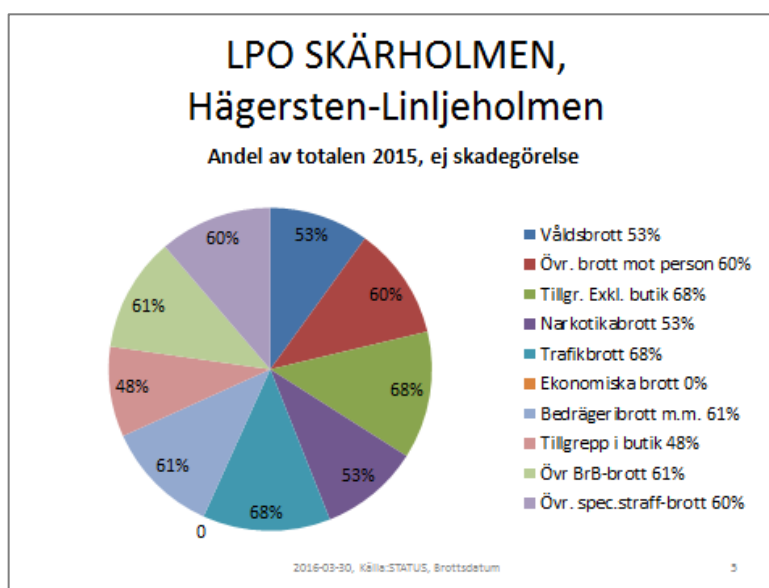

Diagram 7. Procentuell andel av anmälda brott inom Skärholmens lokalpolisområde som begåtts inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde.

I Hägersten-Liljeholmen sker närmare 60 % av alla brott förutom när det gäller tillgrepp i butik där endast 48 % sker i området. Jämförs med att 70 % av befolkningen bodde i Hägersten-Liljeholmens och 30 % i Skärholmens stadsdelsområde år 2015.

Både medborgarna och polisens medarbetare upplever även trafikbrott som ett stort problem i Hägersten-Liljeholmen. Enligt statistiken begås 68 % av trafikbrotten i lokalpolisområdet där.

6.2. Inbrott

Såväl medborgarna som polisens och stadsdelsförvaltningens medarbetare upplever att inbrott är ett stort problem i Hägersten-Liljeholmen. Det gäller bostadsinbrott i villor och lägenheter men också inbrott i källare, vind och garage. Enligt brottsstatistik från 2015 begicks nästan 7 av 10 bostadsinbrott (291 st) inom lokalpolisområdet i Hägersten-Liljeholmen.

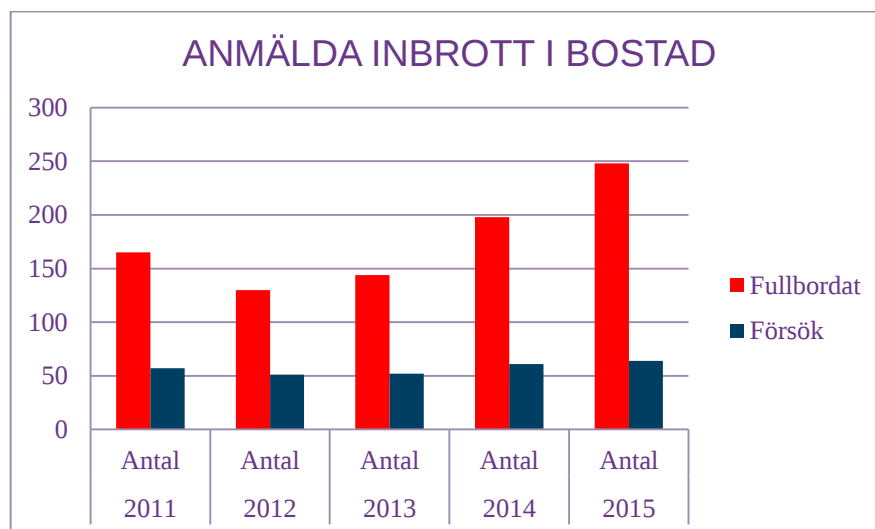
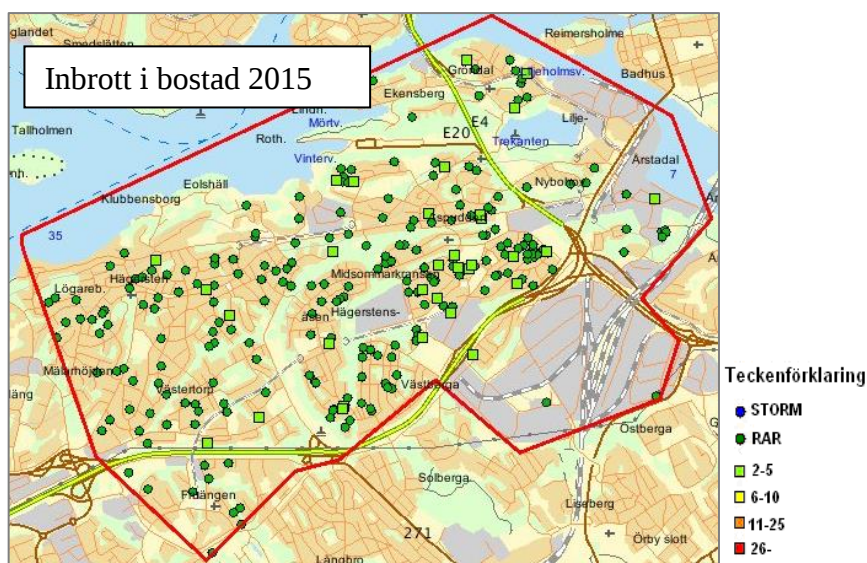

Diagram 8. Antalet anmälningar om inbrott och försök till inbrott i Hägersten-Liljeholmen över tid.

Polisens medarbetare ser flera orsaker till det stora antal inbrott i stadsdelområdet. Det finns många lämpliga objekt i området, en stor del av området består av villor och bostadsrätter i den högre pris-klassen vilket gör det rimligt att anta att det finns dyrbart gods att stjäla. Många bostäder har insynsskyddade trädgårdar och balkonger varför upptäcktsrisken är mycket liten. Det finns också en stor avsättningsyta för stöldgods.

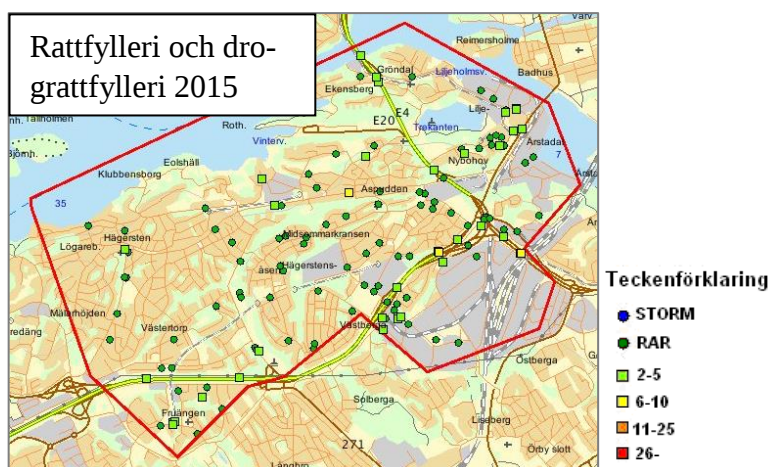
Bild 4. RAR: 291 anmälningar Källsystem: RAR, 2015, Brottsskod: 0857, 0874, 9801, 9802

De anmälda inbrotten under 2015 visar att alla stadsdelar där det finns bostäder är drabbade. Vissa områden som t ex Midsommarkransen, är extra utsatta.

Stöld genom inbrott är ett brott som kräver lite resurser för att genomföra och som generellt ger låga straff. Polisens medarbetare tror att dessa faktorer påverkar denna brottsutveckling.

6.3. Trafik

Lokalpolisens medarbetare upplever ett förändrat trafikbeteende, till det sämre, på E4/E20 genom polisområdet. Över tid har fler trafikanter tagit sig friheter att inte följa de lagar som finns i trafikförordningen, bl.a. hastighet, felaktigt körfältsbyte, avstånd till framförvarande fordon, begagnande av fel körfält. Medarbetarna upplever att trafikmiljön på vägen försämrats och blivit mer stressad. Det är ofta köbildning och många bilister begår brott då upptäckrisken är liten och vinsten i tid prioriteras.

Bild 5. RAR: 194 anmälningar - 198 prickar i kartan (198unikabrottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 198 brott) Källsystem: RAR, Datum 2015, Brottskod: 3005, 3070

Lokalpoliserna ser också att E4/E20 är en genomfarts väg för kriminella som transporterar sig i Stor-Stockholm. Det innebär också att narkotika, stöldgods och vapen fraktas genom lokalpolisområdet.

Vid medborgardialog i stadsdelsområdet har det inte framkommit några synpunkter om trafikproblem på E4/E20. Medborgarna i Hägersten-Liljeholmen har synpunkter på trafiken inom stadsdelarna. Många upplever fortkörning som ett stort problem. Speciellt i bostadsområden och vid skolor/förskolor.

I medborgardialogen framkommer att den lokala biltrafiken upplevs som ett stort problem i flera delar av stadsdelsområdet. Enligt statistiken har det under 2015 upptäckts 198 stycken lagbrott i form av rattfylleri och drograttfylleri, i hela stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Olovlig körning och grov olovlig körning² upptäcktes 270 gånger under 2015 och då fördelat i hela stadsdelsområdet. Det går att urskilja ett större antal olovliga och grovt olovliga körningar i de centrum som har Systembolag.

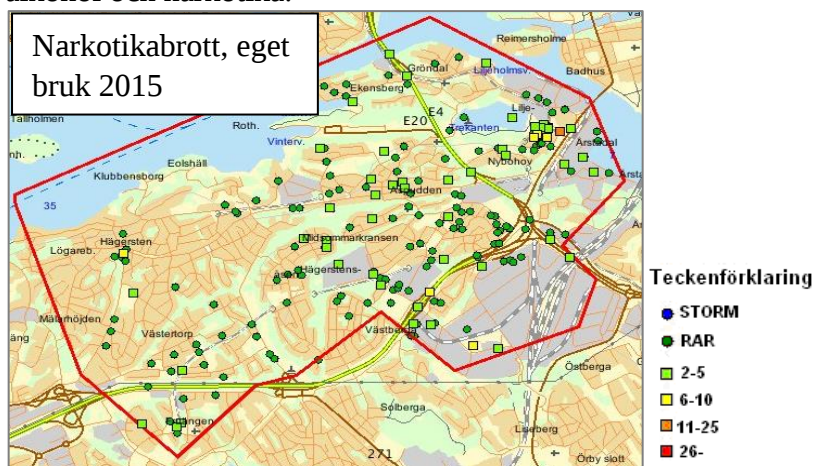
Under 2015 anmäldes 148 stycken fall av smitning från trafikolycka i stadsdelsområdet. Flertalet av dessa var på E4/E20.

6.4. Narkotika

Medarbetare hos både stadsdelsförvaltningen och polisen uppger narkotika som ett stort problem i området. Det gäller såväl bruk som

² Olovlig körning är att köra bil utan giltigt körkort, grov olovlig körning är att flera gånger köra utan giltigt körkort.

försäljning av droger. Problemen är särskilt stora i och runt Liljeholmens centrum. Där uppehåller sig många missbrukare av både alkohol och narkotika.

Bild 6. RAR: 311 anmälningar - 332 prickar i kartan (332 unika brottskodder, varav 0 saknar koordinater, totalt 332 brott) Källsystem: RAR, Datum 2015, Brottkod: 5011

Även i andra delar av stadsdelsområdet finns det problem med droger. Medborgarna skattar narkotikarelaterad brottslighet som nummer ett av upplevda problem i området kring Liljeholmen. Kartbilden ovan över anmälda narkotikabrott, eget bruk, styrker medborgarnas iakttagelser.

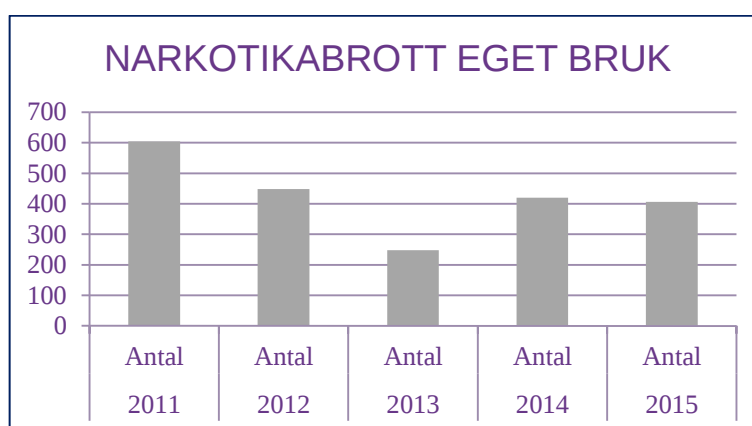

Diagram 9. Anmälda narkotikabrott, eget bruk, över tid i Hägersten-Liljeholmen

Även andra narkotikabrott, som innehav och överlåtelse, ligger högt i Liljeholmen. Det finns ett problem med narkotikapåverkade personer i området runt Liljeholmens centrum.

6.5. Ungdomar

Polisens medarbetare har identifierat att en stor del av den brottslighet och den upplevda otrygghet som finns i stadsdelsområdet genereras av ungdomar. Dels av ungdomar som bor i stadsdelsområdet och dels av ungdomar som tillbringar dagarna i någon av de gymnasieskolor som finns i Liljeholmen.

Medborgarna i stadsdelsområdet har också uttryckt att ungdomar, oftast i gäng, skapar otrygghet. Medborgarna kopplar även brottslighet till ungdomar då främst skadegörelse, klotter, personrån samt narkotikabrott och störande mopedåkning.

Dåliga attityder mot varandra och mot samhället upplevs bland många unga. Skolorna i området i allmänhet och Liljeholmens gymnasieskolor i synnerhet, har elever från hela stor-Stockholm. Det i kombination med att det finns cirka 3 600 gymnasieungdomar dagtid i Liljeholmen minskar upptäcktsrisken och igenkänningen.

Medarbetarna och medborgarna upplever att det saknas bra samlingsplatser för de unga i området och därmed bra vuxna förebilder.

I den s.k. Stockholmsenkäten besvarar eleverna i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet olika frågor om livsstil och levnadsomständigheter. Där finns frågor om och i så fall vilka brott tonåringen har begått. Frågor om man har varit utsatt för brott ingår också. Tonåringarna i 9:an i Hägersten-Liljeholmen uppger att de begår brott i något högre utsträckning än Stockholmsgenomsnittet.

Femton/sextonåringarna i stadsdelsområdet hade enligt Stockholmsenkäten 2014 i högre utsträckning klottrar, snattar, köpt någonting man vet varit stulet och olovligen tagit pengar hemma under det senaste året jämfört med sina jämnåriga i staden som helhet. I årets undersökning har bilden delvis ändrats.

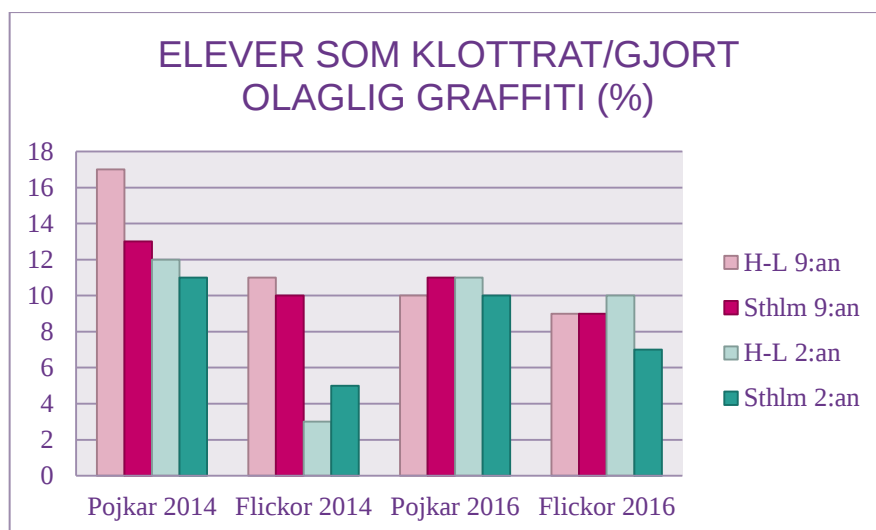

Diagram 10. Elever som i Stockholmsenkäten 2014 angett att de klottrat eller gjort olaglig graffiti de senaste 12 månaderna i Hägersten-Liljeholmen respektive Stockholm som helhet och i årskurserna 9 samt 2 på gymnasiet.

Pojkarna ligger på genomsnittet för staden medan flickorna ligger över när det gäller snatteri, olovligen tagit pengar hemma och smitit från betalning. För flickorna gäller det även på gymnasiet och 15 procent har använt annan/falsk legitimation mot 10 procent i staden som helhet.

I Stockholmsenkäten sammanställs svaren efter var de ungdomar som svarat på enkäten bor, men ingenting om var handlingar har skett. Polisanmälningarna utgår ifrån var ett brott är begånget och inte utifrån av var de inblandade bor.

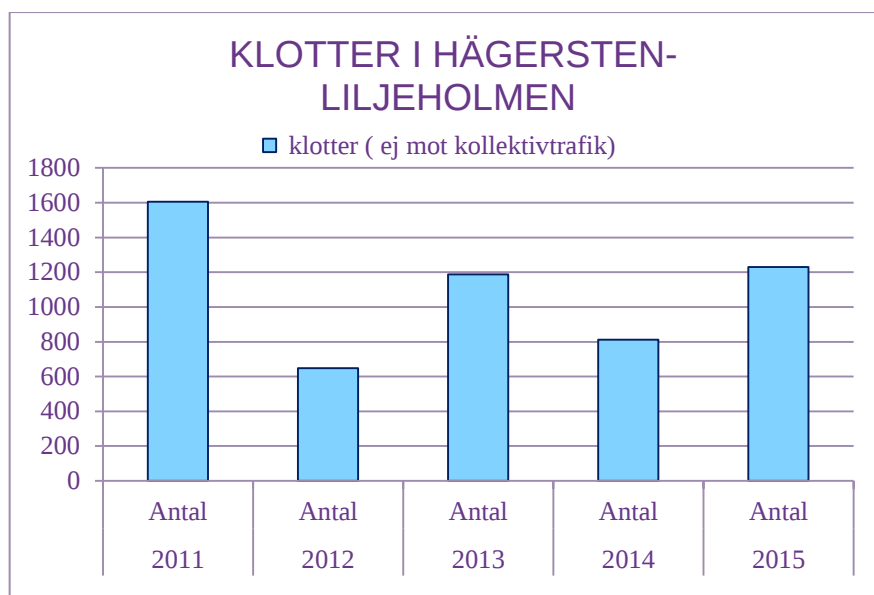

Diagram 11. Antalet anmälningar med anledning av klotter i Hägersten-Liljeholmen över tid.

Bilden är en annan för så kallade strategiska brott. Då avses brott som samvarierar med en fortsatt kriminell bana. De tonåringar som begår strategiska brott har en ökad risk för en livsvarig kriminalitet (life course persistent offenders)³ För de allra flesta av tonåringarna är det normbrytande beteendet avgränsat till åren runt och strax efter puberteten (adolescents limited offenders)⁴. Ett förhållande som delvis redan visar sig avseende brott i årskurs 2 på gymnasiet.

Vilka brott det är varierar något över tid. Två brottskategorier som återkommer i de senaste 20 årens klassificering är rån och tillgrepp av motorfordon. I senaste sammanställningen⁵ placerar sig narkotikabrott på tredje plats, efter ovan nämnda och har då ersatt inbrott. När det gäller grövre brott, som stöld av fordon, inbrott, rån ligger nivåerna på eller under genomsnittet för Stockholm både för 9:orna och för eleverna på gymnasiet. Eleverna tillfrågas om de under de senaste 12 månaderna tvingat någon att ge dem pengar, mobiltelefon eller något annat värdefullt, vilket klassificeras som personrån. Här svarar 3 procent av pojkarna ja, i staden som helhet rör det sig om 4 procent av pojkarna. Detsamma gäller för stöld av moped eller motorcykel. Avseende inbrott ligger pojkarna i Hägersten-Liljeholmen betydligt under genomsnittet.

³ Developmental theories of crime and delinquency, by Terrie E. Moffitt 1997

⁴ Ibidem

⁵ Brå Rapport 2011:21

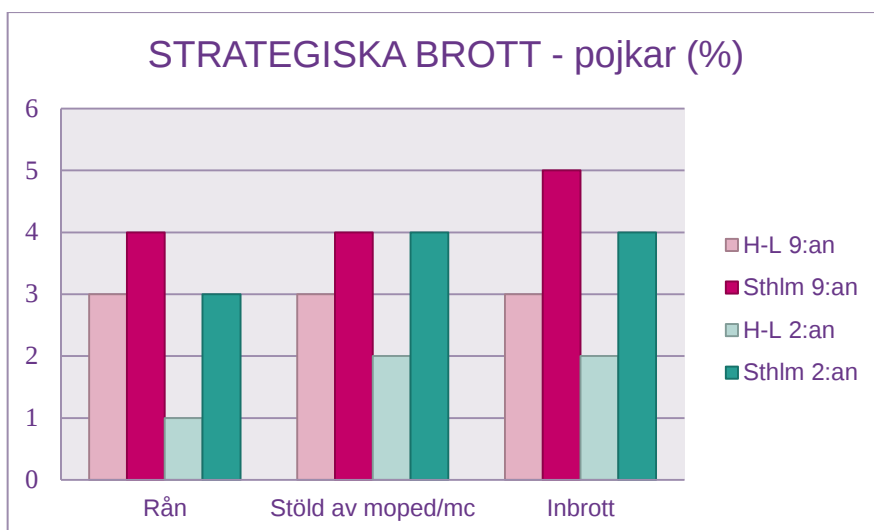

Diagram 12. Andelen pojkar som i Stockholmsenkäten 2016 svarat att de begått de strategiska brotten rån, tillgrepp av tvåhjuligt motorfordon eller inbrott, i Hägersten-Liljeholmen respektive Stockholm som helhet.

När det gäller stöld av motorfordon, inbrott och rån ligger nivåerna för flickor i Hägersten-Liljeholmen på mellan 0 - 2 procent liksom i staden som helhet. Till skillnad från pojkarna ligger flickorna på samma nivå som i staden som helhet.

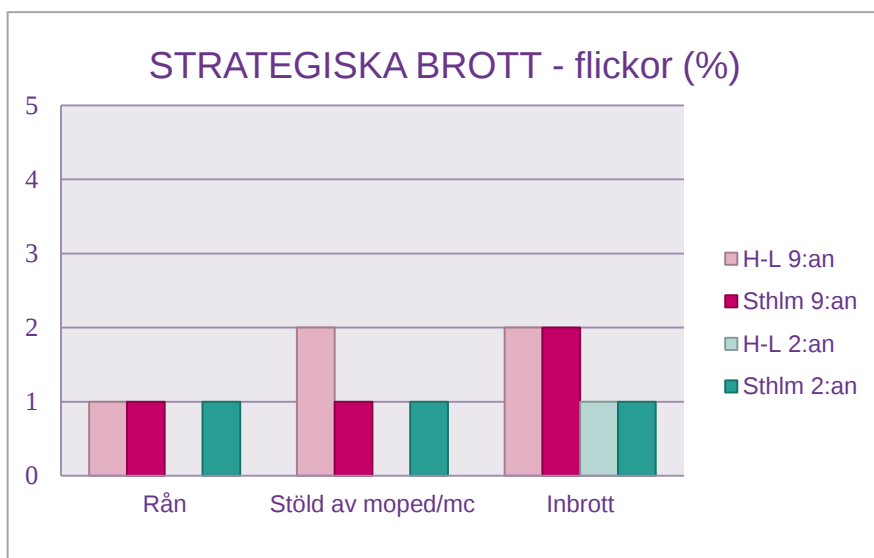

Diagram 13. Andelen flickor som i Stockholmsenkäten 2016 svarat att de begått de strategiska brotten rån, tillgrepp av tvåhjuligt motorfordon eller inbrott, i Hägersten-Liljeholmen respektive Stockholm som helhet. När stapel saknas beror det på att svaren är så få att de anges som 0 %.

Eleverna tillfrågades om de under det senaste året med avsikt slagit någon så de tror/vet att hen behövde sjukvård. Här ligger nivåerna för pojkarna (3 %) under stadens genomsnitt (5 %) men för flick-

orna över (2 % mot 1 %). Eleverna tillfrågades också om de har kamrater som begår allvarliga brott. I Hägersten-Liljeholmen uppger 7 % av pojkarna och 4 % av flickorna att de flesta av deras kamrater begår allvarliga brott. I staden som helhet är det 8 % respektive 4 %.

När det gäller att ha vara utsatta för brott ligger pojkarna och flickorna i Hägersten-Liljeholmen både i 9:an och i årskurs 2 på gymnasiet på ungefär samma nivå som genomsnittet. Här skiljer sig resultaten från tidigare år då pojkarna har varit utsatta i större utsträckning än sina jämnåriga i Stockholm som helhet.

6.6. Medborgardialog

I medborgardialogen visade det sig att 42,4 % av de svarande tycker att det finns problem med brottslighet i området. Det geografiska område som nämns är Liljeholmen. Ungefär hälften så många nämner Midsommarkransen, därefter kommer Aspudden. Andra områden får bara enstaka svar.

Det brott som nämns är i fallande skala inbrott, narkotikarelaterade brott, klotter och skadegörelse och stöld. Avseende vem som kan göra någonting åt situationen anger 88 % polisen, 51 % kommunen och 46 % anger svaret ”du som invånare”.

6.7. Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen

Majoriteten svarar nej på om det finns problem med brottslighet i området, 68,5 procent. En knapp tredjedel svarar att det finns problem med brottslighet. Även här sticker Liljeholmen ut när det gäller brottslighet. Andra stadsdelar som nämns mer frekvent är Hägersten (Axelsberg), Fruängen och Västertorp. Det handlar framför allt om missbruksrelaterade brott, stölder, inbrott och skadegörelse. Ungdomar lyfts som gärningspersoner. Brott mot äldre i form av bedrägerier eller personrån nämns som ett problem.

7. TRYGGHET

I stockholmsenkäten ställs frågor om hur eleverna upplever tryggheten i sitt bostadsområde.

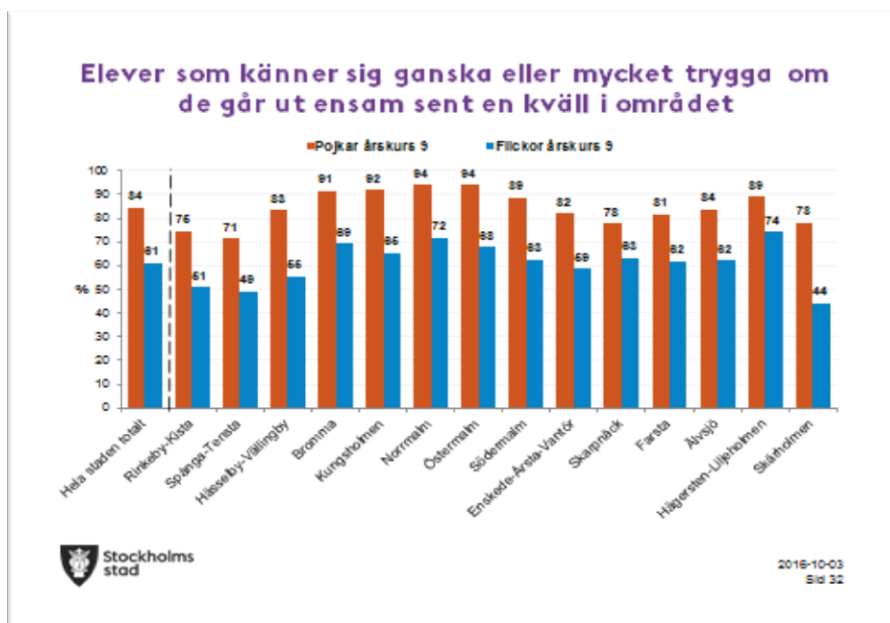

Diagram 14. Andelen i årskurs 9 som i Stockholmsenkäten 2016 angett att de känner sig trygga utomhus på kvällarna.

Hägersten-Liljeholmens unga både i högstadiet och på gymnasiet, känner sig tryggare ute sent på kvällen än genomsnittet i Stockholm. Flickorna i 9:an var tryggast i staden med 74 %.

7.1. Stockholms stads trygghetsmätning

De svarande i Hägersten-Liljeholmen känner i mindre utsträckning oro för att utsättas för brott än i övriga Stockholm. Det finns skillnader stadsdelarna emellan. Minst orolig är man i Gröndal och mest orolig i Västberga. I Mälärhöjden är man oroligast för att utsättas för inbrott (25 procent), vilket i Hägersten-Liljeholmen vållar minst oro i stadsdelarna Liljeholmen och Midsommarkransen (9 procent). De som faktiskt uppger sig varit utsatta för stöld i hushåller i undersökningen ligger på 11 procent, vilket är samma som genomsnittet för hela Stockholm.

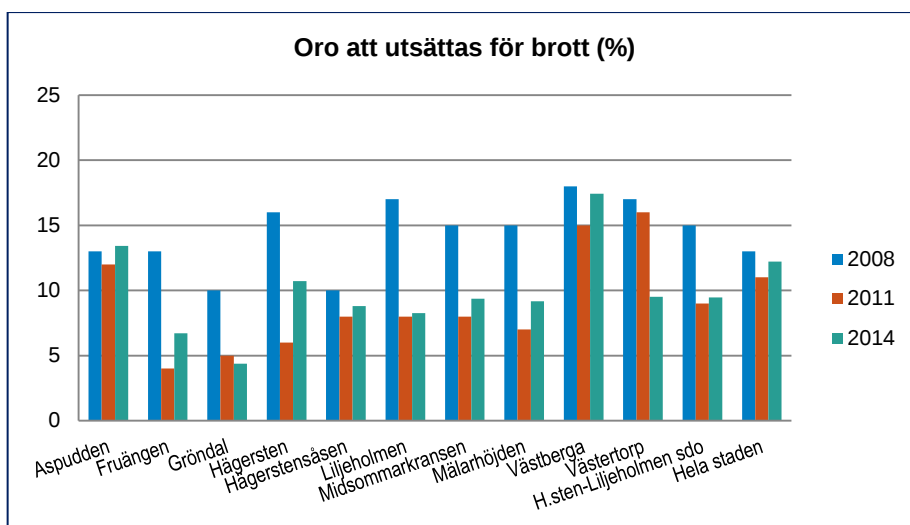

Diagram 15. Andelen som i stadsdelarna, stadsdelsområdet och hela staden angett oro för att utsättas för brott. Stockholms stads trygghetsmätning 2014.

Avseende oro för att utsättas för brott ligger stadsdelsområdet lägre än genomsnittet för Stockholm. Västberga har stabilt höga siffror. Även Aspudden ligger på en högre nivå än genomsnittet för staden.

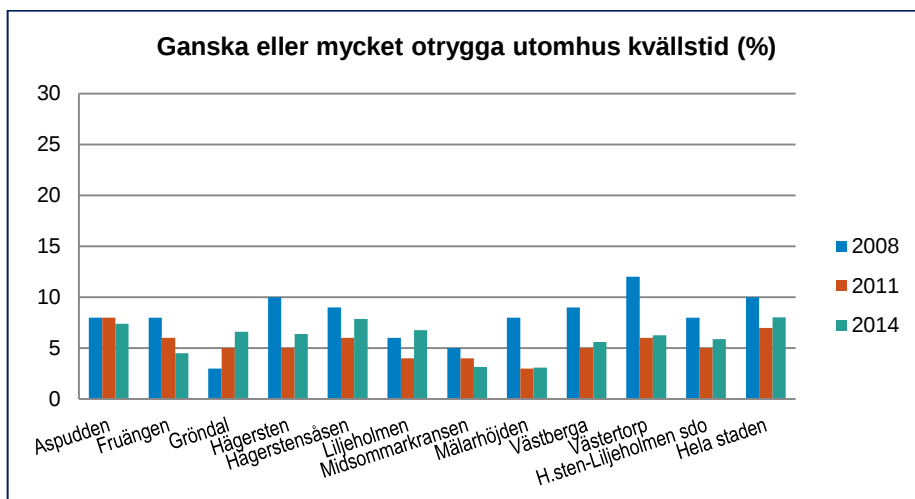

Diagram 16. Andelen (procent) som känner sig ganska eller mycket otrygga om de går ut ensamma sent en kväll i området där de bor eller avstår från att gå ut ensam på kvällarna av oro för att utsättas för brott.

Omständigheterna ovan tycks inte påverka tryggheten när det gäller att gå ut sent ensam om kvällen. Här ligger stadsdelsområdena under medelvärdet i Stockholm som helhet utom Hägerstensåsen. Alla stadsdelsområden utom en, ligger under genomsnittet för staden. Invånarna känner sig förhållandevis trygga i sitt bostadsområde. Endast några få procent känner sig otrygga eller mycket otrygga. Mindre än hälften jämfört med staden som helhet.

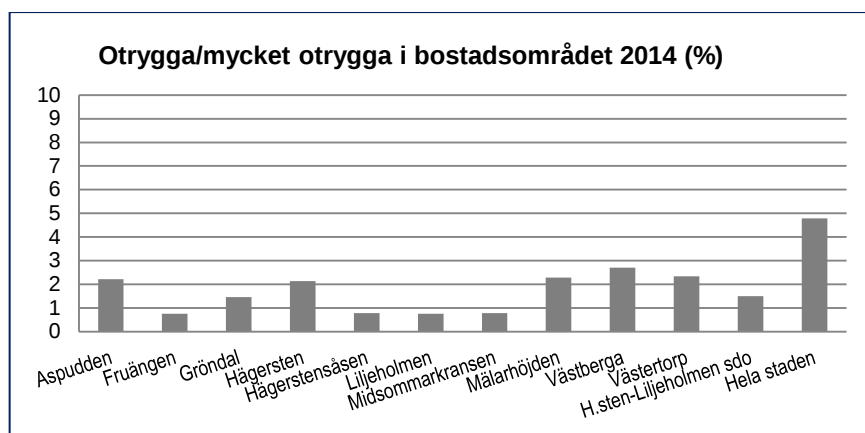

Diagram 17. Andel som känner sig otrygga/mycket otrygga i sitt bostadsområde.

Sammantaget upplever de som bor i Hägersten-Liljeholmen sig som trygga och enligt statistiken har de också anledning att vara det.

7.2. Medborgardialog

I medborgardialogen kommer det fram att 40,8 procent av de svarande tycker att det finns problem med ordningen i området. Även här dominerar Liljeholmen och det kraftigt. De andra stadsdelsområdena nämns i enstaka svar som platser med ordningsproblem. Det som upplevs som ordningsstörande är i fallande ordning

- alkoholmissbrukare/fylleri
- trafik
- ungdomar/ungdomsgäng
- tiggare
- klotter/skadegörelse
- nedskräpning.

På frågan om vem som kan göra något åt problemen svarar 72 % polisen, 65 % kommunen och 30 % invånarna själva. Vid frågan om vad som kan göras ges svaret att polisen bör vara närvarande och synlig. Medborgarna önskar sig väktare och av kommunen önskar de ungdomsverksamhet, trafik/stadsplanering och bättre belysning.

En dryg tredjedel, 34,2 % tycker att det finns problem med tryggheten i området. I fallande ordning tycker medborgarna att:

- det är för mörkt i gatumiljön kvällstid
- alkoholpåverkade, ungdomsgäng
- rädsla att utsättas för rån/misshandel/överfall
- tiggare
- narkomaner
- utsättas för inbrott

Rapport
Sida 26 (37)

Annat som nämns av enstaka svarande är att det är otryggt att gå förbi vissa krogar, att åka i kollektivtrafik och segregation med dess konsekvenser. Här ser många ökad polisiär närvaro som en viktig åtgärd. Kommunen bör också förbättra belysningen. Föräldrar bör engagera sig.

7.3. Enkät till Hägersten-Liljeholmens medarbetare

När det gäller om medarbetare i stadsdelsförvaltningen tycker att det finns problem med ordningen i området är det en dryg fjärdedel som svarar ja, 26,2 %. Områden som nämns avseende bristande ordning domineras av Liljeholmen med Trekantsparken som nämns i 35 svar. Fruängen nämns i sex fall. Axelsberg, Västertorp, Telefonplan, Midsommarkransen och Västberga nämns i något eller några fall. Annat som nämns är tunnelbana/tvärbana, förskolegårdar och skogsområden. Det beteende som i högst grad skapar ordningsproblem är alkohol-, drog eller narkotikarelaterat. Långt därefter men med många svar kommer ungdomar, ungdomsgång och tiggeri.

När det gäller otrygghet anser 27, 2 procent av de svarande att det finns problem i stadsdelsområdet. Skrivsvaren anger i stort sett samma problemområden som frågan om ordning.

Bild 7. Ordmoln utifrån skrivsvar på vad som skapar otrygghet i stadsdelsområdet enligt svarande i medarbetarenkäten.

7.4. Alkohol och andra droger

7.4.1. Tobak

Ungdomarna i årskurs 9 i Hägersten-Liljeholmen ligger högt när det gäller att använda tobak. Pojkarna ligger på samma nivå som resten av staden dvs. 8 %. Flickorna ligger över genomsnittet med 16% jämfört med snittet på 14 %.

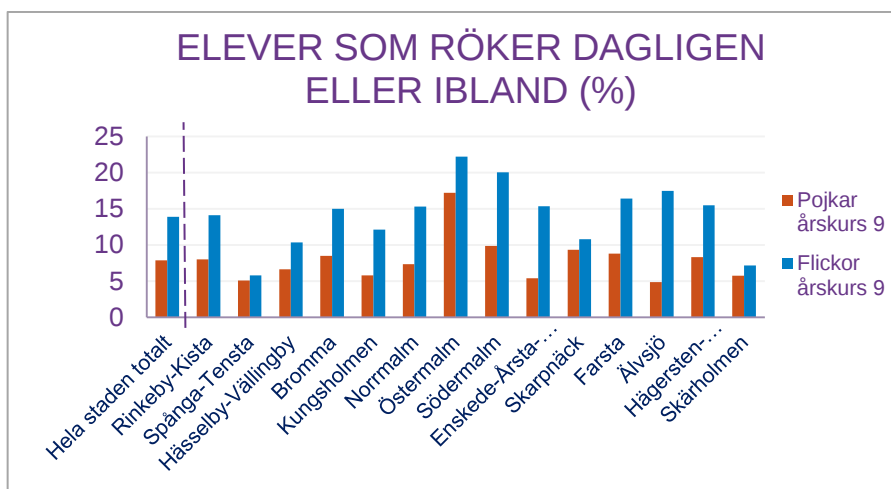

Diagram 18. Andelen elever i årskurs 9 som i Stockholmsenkäten 2016 anger att de röker dagligen eller ibland

Över hälften av tobaksanvändarna köper tobak själva i butik, 54 procent av pojkarna och 59 procent av flickorna, vilket är över genomsnittet för Stockholm på 40 procent respektive 48 procent.

7.4.2. Alkohol

Både eleverna på gymnasiet och i grundskolan ligger högt när det gäller alkoholkonsumtion.

I årskurs 9 dricker 15 procent av flickorna och 12 procent av pojkarna sig berusade minst en gång i månaden. I 2:an på gymnasiet gäller detsamma för 33 procent av flickorna och 29 procent av pojkarna. Pojkarna ligger då bättre till än genomsnittet på 32 procent medan flickorna ligger tre procent över genomsnittet.

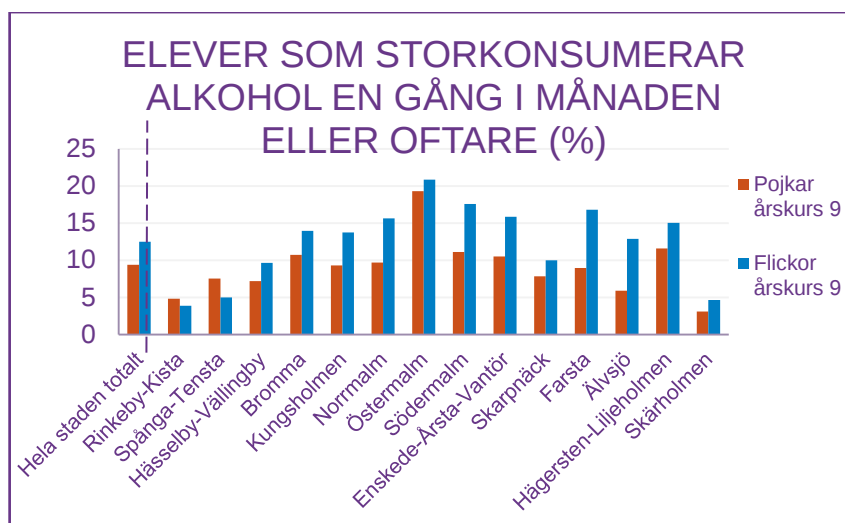

Diagram 19. Andelen elever i årskurs 9 som i Stockholmsenkäten 2016 anger att de vid ett och samma tillfälle dricker alkohol, motsvarande en flaska vin en gång i månaden eller oftare.

Andelen elever som helt avstår från alkohol är lägre i Hägersten-Liljeholmen än i Stockholm som helhet. Även här ligger flickorna extra illa till.

De konsumerar vanligast sin alkohol hemma eller hemma hos en kompis. Att vara utomhus är inte så vanligt.

De får vanligen alkoholen via en kamrat eller en kamrats syskon. Man får den mer sällan från ett syskon eller från sina föräldrar med lov. Det är vanligare med privatimporterad eller smugglad alkohol.

Ungdomarna får svara på om de tycker att någon i familjen dricker för mycket. Här svarar både Hägersten-Liljeholmens pojkar och flickor i högre utsträckning att så är fallet. Av flickorna är det 13 procent mot genomsnittets 11 och bland pojkarna 10 procent mot genomsnittets 8 bland eleverna i 9:an. Hägersten-Liljeholmen ligger i varje mätning ett par procent över genomsnittet i denna fråga.

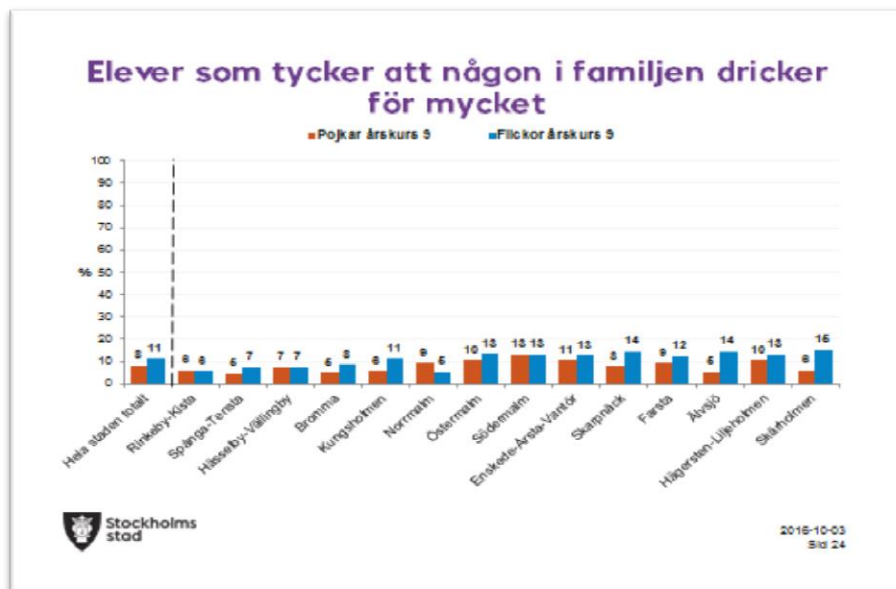

Diagram 20. Andelen elever i årskurs 9 som i Stockholmsenkäten 2016 anger att de tycker att någon i familjen dricker för mycket alkohol.

7.4.3. Narkotika och andra droger

Eleverna får frågor om narkotika. I ca 95 procent av fallen rör det sig om cannabis när elever anger att de testat eller använder narkotika.

Eleverna i 9:an ligger över genomsnittet för Stockholm. Pojkarna på 15 mot stadens 11 % och flickorna på 9 mot stadens 7 %. Det är däremot en minskning från föregående mätning. Flickorna i gymnasiet ligger också över genomsnittet med 24 % som någon gång använt narkotika mot 20 % i staden, för pojkarna handlar det om 27 % mot stadens 29.

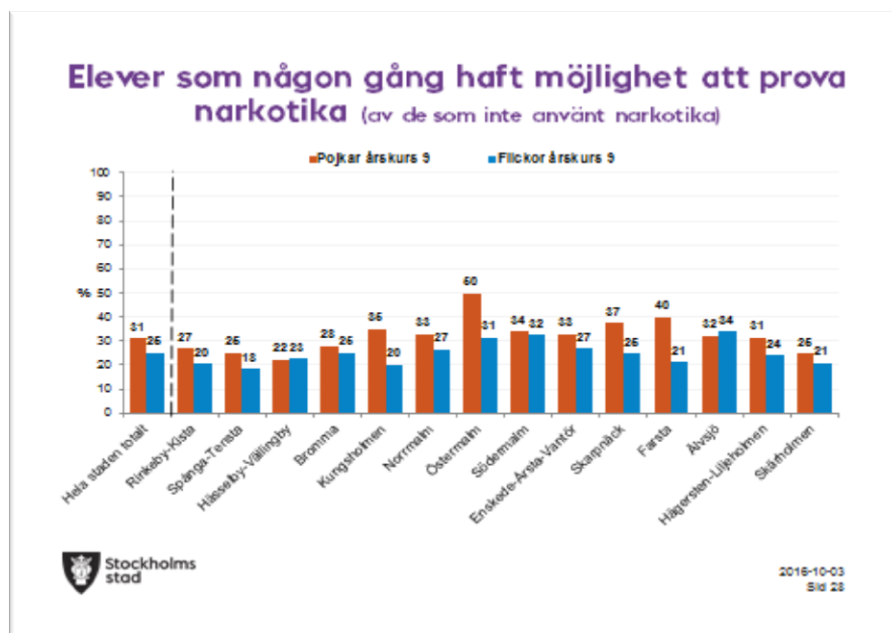

Diagram 21. Andelen elever i årskurs 9 som i Stockholmsenkäten 2016 anger att de vid minst ett tillfälle använt narkotika.

Av dem som inte använt narkotika har närmare drygt 60 % av gymnasieeleverna någon gång haft möjlighet att prova, vilket är över genomsnittet. I 9:an har närmare var tredje pojke och var fjärde flicka haft möjlighet att prova vilket är detsamma som genomsnittet.

8. Utmaningar i stadsdelsområdet

Under vårens medborgardialog framkommer att det område som ojämförligt upplevs som mest utsatt för brott, ordningsproblem och otrygghet är Liljeholmen.

De problem som framhålls avseende brott är i fallande skala stöld/inbrott, missbruksrelaterad brottslighet, skadegörelse/klotter, bråk/hot/misshandel och trafik.

De problem som framhålls avseende ordning är i fallande skala: missbruksrelaterat, trafik/bilrelaterat, ungdomsrelaterat, tiggeri, skadegörelse/klotter och nedskräpning.

De problem som framhålls avseende otrygghet är i fallande skala: missbruksrelaterade, mörker/kvällstid, ungdomsrelaterat, rädsla att utsättas brott och tiggeri.

Mycket av problematiken i området kommer av att Liljeholmen är en knutpunkt när det gäller kollektivtrafiken. Ca 30 000 resenä-

rer/dygn passerar Liljeholmen. Liljeholmstorgets galleria med restauranger och systembolag är byggd i anslutning till tunnelbanestationen vilket bidrar till att många av kollektivresenärerna stannar till i området. I och i närheten av gallerian finns det även ett flertal restauranger och krogar. Gallerian, krogarna och skolorna i området bidrar till det höga inflödet av HR (polisens händelserapporter).

Polisens och stadsdelsförvaltningens medarbetare, liksom andra verksamma och boende upplever att narkotikabrott är ett problem i området kring Liljeholmen. Även bruk/missbruk av alkohol på offentlig plats upplevs som ordningsstörande och då främst i Trekantsparken, gångvägen upp till Nybohov och Katrinebergsbacken.

Medborgarna, polisens medarbetare och andra verksamma i området upplever stora problem med trafiken runt Liljeholmstorget.

Polisens- och stadsdelsförvaltningens medarbetare samt medborgarna har identifierat inbrott, främst i villor, lägenheter och verksamhetslokaler som ett problem i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Även inbrott i källare, vind och garage upplevs som ett stort problem. Enligt brottsstatistik från 2015 begicks nästan 7 av 10 inbrott i Lpo Skärholmen i Hägersten-Liljeholmen, 291 st. Det finns flera orsaker till att det stora antalet inbrott i stadsdelområdet. De lämpliga objekten i området är många, en stor del av området består av villor och bostadsrätter i den högre prisklassen. Vilket gör att tjuven misstänker att det finns dyrbart gods att stjäla. Många av bostäderna har insynsskyddade trädgårdar och balkonger vilket gör upptäcktsrisken mycket liten vid inbrott. Det finns en avsättningsyta för stöldgods.

I stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen finns ett stort antal aktiva Grannsamverkansföreningar vilket är det mest effektiva sättet att motverka inbrott.

En stor del av den brottslighet och den upplevda otrygghet som finns i stadsdelsområdet genereras av ungdomar enligt de medborgar- och medarbetardialoger vi genomfört. Dels av ungdomar som bor i stadsdelsområdet och dels av ungdomar som tillbringar dagarna i någon av de gymnasieskolor som finns i Liljeholmen. Runt 3500 elever är inskrivna i de olika skolorna.

I medborgardialogen framkommer att den lokala biltrafiken upplevs som ett stort problem i flera delar av stadsdelsområdet. Enligt statistiken har det under 2015 upptäckts 198 stycken brott mot trafiklagstiftningen, rattfylleri och drograttfylleri, i hela stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Olovlig körning och grov olovlig körning⁶ upptäcktes 270 gånger under 2015 fördelat i hela stadsdelsområdet. Det går att urskilja ett större antal olovliga och grovt olovliga körningar i de centrum som har ett Systembolag. Under 2015 anmäldes 148 stycken fall av smitning från trafikolycka i stadsdelsområdet. Flertalet av dessa var på E4/E20.

En utmaning under många år, men som har ändrat karaktär de senaste fem åren, är olovliga bosättningar. Tidigare handlade det främst om kriminellt aktiva personer med missbruksproblem och ibland psykiatriska diagnoser. Nu handlar det i ännu större utsträckning om fattiga EU-medborgare som tillbringar sin vakna tid främst med att be om gåvor. De olovliga bosättningarna medför nedskräpning och avskräde i omgivningen. Vilket gör att det blir svårt att använda för markägare och för rekreation för allmänheten i det fall det rör sig om park- eller naturmark. Många hör av sig med klagomål i frågan och det lyfts både i medarbetar- och i medborgardialoger.

Denna grupps försörjningssätt genom att be om gåvor (tiggeri) upplevs som otrygghetsskapande och ordningsstörande. Oavsett om de olovligt boende kommer från den förstnämnda eller andra gruppen, så handlar det om människor som lever i stor utsatthet. Levnadsättet för dessa grupper främjar brott och skapar otrygghet andra medborgare. Stora resurser avsätts från både kommun och polis för att arbeta med problemet.

Ett problemområde som lyfts av Hägersten-Liljeholmens medarbetare är att ungdomar eller vuxna med missbruksproblematik ibland vistas på förskolors gårdar på kvällar, nätter och helger. Fimpar, flaskor, sprutor och annat skräp lämnas då kvar, för andra att ta reda på.

Brott mot äldre är ytterligare ett problemområde som beskrivs av stadsdelsförvaltningens medarbetare. Antalet anmälningar om bedrägeribrott mot äldre visar en ökande trend. Det handlar trots ökningen om förhållandevis få fall i en stor befolkningsgrupp.

---

⁶ Olovlig körning är att köra bil utan giltigt körkort, grov olovlig körning är att köra utan giltigt körkort flera gånger.

8.1. Val av prioriterade områden

Problembilden avseende brott, ordning och trygghet är komplex. Vid val av prioriterade områden har i första hand urvalet gjorts utgått från vad som sticker ut i de källor som har använts för lägesbilden. Därefter har bedömningar gjorts utifrån vad parterna har möjlighet att på ett bra sätt samverka kring och prioriterat utifrån det. Polisen och stadsdelsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta för att förbättra situationen även inom de problemområden som inte prioriteras, men inte inom ramen för denna samverkansöverenskommelse.

9. PRIORITERADE OMRÅDEN

Vi har valt fem områden att fokusera vårt arbete kring den närmaste tiden;

- Liljeholmen
- Inbrott i bostad
- Trafik
- Olovliga bosättningar/påträngande tiggeri
- Våldbejakande extremism.

När det gäller de kategorier, ungdomar, brottsoffer och organiserad brottslighet, som parterna skall ta särskild ställning till enligt överavtalet väljer vi att analysera nedan prioriterade områden med utgångspunkt från kategorierna.

9.1. Brottslighet och otrygghet i Liljeholmens stadsdel

De största problemen i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen är knutna geografiskt till området runt Liljeholmens centrum, Trekantsparken och gymnasieskolorna i området.

Medarbetarna i stadsdelsförvaltningen, polisen och medborgarna har identifierat flera olika problembilder som är kopplade till området: narkotika, personrån, tillgreppsbrott i butiker, tiggeri, ordningsstörning, fylleri, skadegörelse, våld på allmän plats och trafikbrott. Brottstatistiken stärker den uppfattning som medarbetare och medborgare har.

Mycket av problematiken i området kommer av att Liljeholmen är en knutpunkt när det gäller kollektivtrafiken. Ca 30 000 resenärer/dygn passerar Liljeholmen. Gallerian med över 100 butiker, restauranger och ett systembolag ligger i anslutning till kollektivtrafik vilket bidrar till att många resenärer stannar till i området. I Liljeholmens centrum finns det även ett flertal restauranger och krogar. Här ligger 13 gymnasieskolor, varav åtta av dem samlade i Campus Liljeholmen, med totalt cirka 3600 elever från hela stor-Stockholm. Det finns även flera grundskolor, vilkas elever passerar Liljeholmens centrum på sin skolväg. I området finns stödboenden, behandlingsboenden, stadsdelområdets beroendemottagning.

Narkotika

Både medborgare och medarbetare inom polisen och stadsdelsförvaltningen ser stora problem med narkotikarelaterad brottslighet i Liljeholmen. Det föreligger en stor risk att ungdomar kommer i kontakt med missbrukare och får tillgång till droger. Tonåringarna i Hägersten-Liljeholmen använder tobak, alkohol och narkotika i större utsträckning än genomsnittet för Stockholms stad.

Ungdomar

Ett stort antal ungdomar vistas dagligen i centrumområdet på väg till och från sina skolor. Ett stort antal tonåringar tillbringar delar av sin fritid i centrum, där saknas icke kommersiella aktiviteter och samlingsplatser. Ungdomar i grupp upplevs som störande av andra människor om de driver omkring. Situationen innebär också en risk för tonåringarna själva. Det finns exempel på att kriminellt aktiva nätverk skapats.

Brottsoffer

Gruppen unga killar är generellt mer utsatta för brott. Det bekräftas i Stockholmsenkäten och gäller även i Hägersten-Liljeholmen. De har utsatts för bl.a. rån, misshandel, hot och stöld.

Ur polisens brottsanmälningar kan vi utläsa att vuxna har utsatts för misshandel i offentlig miljö i stor utsträckning. De flesta brottsplatserna är i anslutning till krogmiljö och kollektivtrafik.

Organiserad brottslighet

I materialet har det inte varit möjligt att påvisa att organiserad brottslighet på plats, påverkar problembilden i Liljeholmen.

9.2. Inbrott i bostad samt källare, garage och vind

Inbrott, främst i villor och lägenheter, är ett problem i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Även inbrott i källare, vind och garage upplevs som ett stort problem. Det finns fler orsaker till att det är ett stort antal inbrott i stadsdelområdet. Det finns många lämpliga objekt i området, en stor del av området består av villor och bostadsrätter i den högre prisklassen. Vilket gör att tjuven misstänker att det finns dyrbart gods att stjäla. Många av bostäderna har insynsskyddade trädgårdar och balkonger vilket gör upptäcktsrisken mycket liten vid inbrott. Det finns en avsättningsyta för stöldgods. Stöld genom inbrott är brott som kräver lite resurser för att genomföra och som generellt ger låga straff.

Dessa faktorer påverkar de kriminella att inte sluta med brott.

Ungdomar

I vissa fall utnyttjas unga människor för att begå inbrott.

Brottsoffer

Inbrott är det som flest medborgare nämner som det största problemet avseende brottslighet i medborgardialogen. Upplevelsen för en som drabbas av inbrott är ofta mycket dramatisk. Långt över det ekonomiska värdet av det som förlorats. I stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen finns ett stort antal aktiva Grannsamverkansföreningar vilket är det mest effektiva sättet att motverka inbrott.

Organiserad brottslighet

Vid tidigare tillfällen har polisen gripit personer som tillhört kriminella nätverk. Dessa nätverk har haft kopplingar till andra länder utom och inom Europa.

9.3. Trafikbrottslighet

Enligt statistiken har det under 2015 upptäckts brott mot trafiklagstiftningen, rattfylleri och drograttfylleri, olovlig körning och grov olovlig körning, smitning från trafikolycka i hela stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Det går att urskilja ett större antal rattfylleri, drograttfylleri, olovliga och grovt olovliga körningar i de centrum som har ett Systembolag. Det är väl känt hos polisen att personer med drog- och alkoholproblematik ofta kör utan giltigt körkort och ofta upptäcks på väg till eller från ett systembolag. Det bor fler personer med både alkohol- och narkotikamissbruk i stadsdelsområdet. Ungdomarna i stockholmsenkäten uppger i större grad än sina

jämnåriga i Stockholms stad som helhet att någon i deras familj dricker för mycket.

Brottsoffer

Allmänheten utsätts för stora risker att i vardagliga situationer, drabbas av olyckor i trafiken.

Ungdomar

I vårt material kan vi inte urskilja effekter specifikt för ungdomar.

Organiserad brottslighet

I vårt material kan vi inte påvisa att organiserad brottslighet påverkar problembilden i Hägersten-Liljeholmen.

9.4. Olovliga bosättningar/påträngande tiggeri

Medborgarna och medarbetare inom stadsdelsförvaltningen lyfter problem med påträngande tiggeri som otrygghetsskapande. En minskad benägenhet att ge, har resulterat i att tiggeriet till viss del blivit mer aggressivt.

Nedskräpning och föroreningar nämns också som ett problem i skogar och parker. Medborgarna upplever sig beskurna i sitt vardagliga liv. Barn kan inte vara ute och leka i naturen och andra som vill ströva i skogen blir begränsade.

Det sker idag en samverkan vid olovliga bosättningar där stadsdelsförvaltningen har det samordnande ansvaret. I samverkan deltar polis, socialförvaltningens EU-team, markförvaltaren och stadsdelsförvaltningen. Samverkan runt hanteringen av avhysning fungerar bra, men tar stora resurser i anspråk. Problemet eskalerar och blir allt svårare att kunna prioritera.

Ungdomar

Om det finns ungdomar under 18 år arbetar socialförvaltningens EU-team för att lösa deras situation.

Brottsoffer

För markägare blir kostnaden för sanering efter de olovliga bosättningarna betydande. De personer vilka inte kan röra sig som de brukar i skog och mark får sin livskvalitet sänkt. Personer som utsätts för påträngande tiggeri får en känsla otrygghet.

Fattiga EU-migranter och andra bostadslösa är en extra brottsutsatt grupp och är sårbara i sin allmänna utsatthet.

Organiserad brottlighet

Organiserad brottslighet förekommer. Avseende fattiga EU-migranter handlar det om familjer som fördelar arbetsuppgifter sig emellan.

9.5. Våldsbejakande extremism

Informationsinhämtning och arbetsmetoder är under uppbyggnad och utveckling. Likaså är samverkan mellan lokalpolis, säkerhetspolisen och Stockholms stad under uppbyggnad.

Ungdomar

Vanligen är det ungdomar som utsätts för värvningsförsök oavsett om det handlar om islamistisk våldsbejakande extremism, högerextrem våldsbejakande extremism eller vänsterautonoma grupper. Att försöka nå sårbara individer i gruppen ungdomar bör därför ha särskilt fokus.

Brottsoffer

Skadan för eventuella brottsoffer kan bli mycket stor. Ansvaret för att förebygga attentat med extremistiska förtecken ligger på samverkansparterna. Utifall extremistiska brott skulle genomföras måste både kommunens och polisens beredskap för omhändertagande av brottsoffer vara prioriterad och god.

10. KÄLLOR

Den lokala lägesbilden bygger på följande källor:

- Stockholmsenkäten 2010-2016
- Stockholms stads trygghetsmätning 2008-2014
- Skillnadernas Stockholm 2015
- Månadsrapport Trygghet och Säkerhet, SLK
- Polisens och stadsdelarnas medborgardialog
- Polisens medarbetardialog
- Stadsdelsförvaltningens dialog med medarbetare och samverkansaktörer
- Swecos statistik om Stockholm
- RAR, polisens brottsanmälningssystem
- Hobit, polisens system för brott på karta
- Status, polisens system för bearbetning av brottsstatistik
- BRÅ